

POROČILO S KONGRESA ITK V WOLFSBURGU

Kongresa nemških trenerjev, ki se je letos odvijal v Wolfsburgu v Nemčiji se je udeležilo 900 trenerjev nemških ligašev, ki so z udeležbo tudi potrjevali licenco za novi sezoni. Med njimi je bilo tudi 45 povabljenih gostov iz tujine, tako iz Evrope kot tudi Azije, Afrike in Amerike.

Na tridnevnem kongresu, od 27. do 29.7.2015, so bile obravnavane raznovrstne tematike, naslovna tema kongresa pa je bila **»Vidiki treniranja kot bistven pogoj za uspeh v nogometu«**.

V sedmih enournih teoretičnih predavanjih so se razvrstili predavatelji DFB (nemške nogometne zveze), Univerz, športnih šol ter klubov.

Z novim programom **»Naša pot – razviti uspeh«**, je športni direktor DFB Hansi Flick predstavil vsem trenerjem strategijo razvoja nemškega nogometa do leta 2018, ki zagotavlja nadaljni razvoj, postavlja cilje ter ureja sistematično in kontinuirano nadgradnjo programa »Talent Foerderung 2004-2014«, ki se je uspešno izvajal v preteklem obdobju ter zagotovil Nemčiji naslov svetovnega prvaka v Braziliji. Osnovna naloga nove strategije je

predvsem zagotoviti nadalnje delo na področju mladinskega in ženskega nogometa, vendar na način, da se postavljen sistem centrov in akademij še bolj dopolni, da se izboljša komunikacija in prenos informacij na vseh področjih, predvsem med DFB, regionalnimi zvezami, centri in klubi / Akademijami, kar se lahko doseže predvsem z povečanim sodelovanjem, razgovori, predavanji in izobraževalnimi seminarji (za vzor je dal Španijo). Še naprej imajo v tem procesu osrednjo vlogo v vadbenem procesu trenerji katerih naloga mora biti igralna vizija. Program sloni na mednarodnih trendih in na moči nemškega nogometa. Posebno poudaril je, da se ne sme zgoditi kot se je po letu 1996 ko so postali Evropski prvaki in so se s tem zadovoljili, osvestili pa šele po izpadu iz Evropskega prvenstva 2000 v predtekmovanju, ko so ugotovili, da so jih vsi prehiteli in da morajo temeljito spremeniti filozofijo sistema dela, predvsem pa izobraževanje trenerjev ter pogoje in sodelovanje z znanostjo (Univerzami),...za

kar je bilo potrebnih kar nekaj let, da se je lahko ponovno videlo rezultate – najprej v mladinskih selekcijah.

Tudi Oliver Bierhoff – manager državne A reprezentance je poudaril v svojem predavanju **»Akademija kot gradnik prihodnosti«** da mora celoten postavljen proces še naprej sloneti na trenerjih, njihovem znanju ter spsposobnostih, ker so oni tisti, ki so prispevali k dvigu nemškega nogometa v zadnjem obdobju in zato tudi osrednje osebnosti nadaljnega procesa. Tudi on je poudaril tako kot predhodnik, dosedanje delo po letu 2007 (Klinsman), sodelovanje med centri in DFB ter Univerzami in Inštituti, predvsem pa, da je potrebno sedaj, ko si na vrhu ponovno investirati v razvoj, ne pa zapravljati. Nemčija želi biti prvak povsod – z vsemi reprezentancami in to je cilj novega programa. Da bi še izboljšali pogoje za delo in razvoj mladih, so si strokovnjaki DFB ogledali Akademije po vsem svetu. Nogometni center, ki se gradi v Frankfurtu, je verzija najmodernejšega znanja in funkcionalnosti ter mora biti vzor za naslednjo stopnjo razvoja. Sicer pa je koncept zasnovan na 3 točkah – vključevanje in pričetek vzgoje pravih talentov, vrnunska nogometna vzgoja ter stalno priključevanje novih idej in novosti v delo. Pri novem programu **»Naša pot«** se je pri izdelavi programa izhajajo predvsem iz prakse – in to na vseh področjih. In naenkrat so se pokazli novi izzivi.

Dotaknil se je tudi zaveze s sponzorji (Adidas, Mercedes,...), ki v svojih novih pogodbah pogojujejo rezultate vseh selekcij državnih reprezentanc, ne le A ekipe kot je to bilo do sedaj. Torej denar je namenjen nemškemu nogometu! Vsak sponzor zahteva natančen program in namensko porabo danih sredstev, učinke, ki bodo doseženi z vloženimi sredstvi in poraba ne more biti več namenjena kasnejši svobodni presoji DFB. Klub temu, da je Bierhoff pohvalil dosedanje opravljeno delo, ki se je zabeleženo z izjemnimi rezultati na vseh področjih, pa je vseeno na koncu poudaril, da se da še veliko narediti.

Psihološka tema dr. Jan Mayerja **»Osnovne zahteve za učinkovito treniranje«** je temeljila na vlogi trenerja in njegovi pomembnosti za ekipo, posebno pa za visoko motivacijo vseh. Vloga trenerja je ogledalo ekipe. Zato ni vseeno kako trener deluje, se obnaša in kakšen odnos ima – do okolja, javnosti predvsem pa igralcev. Izpostavil je pomembnost izrazoslovja pri komuniciranju – uporaba besed: jaz, mi, vi, oni. Poudaril je pomembnost dela trenerja z igralci – stalni razgovori 1:1 in to še preden se pojavijo kakršnikoli problemi saj mora trener poznati vsakega svojega igralca v bistvo, z vsemi njegovimi problemi in težavami, ki se lahko kasneje odražajo v vadbenem in tekmovalnem procesu. Suverenost trener pridobi z znanjem, delom, odnosom, konstruktivno zahvalo, mentalnim treningom ter regulacijo aktivnosti. Noben trener, ki se pogovarja sam s seboj ne more biti več uspešen. Uspešen trener mora zato formirati primerno ekipo in okolje, pripraviti ekipo, normirati zahteve in odnose ter znati tekmovali. Tudi on se je opiral na študije in literaturo ameriških avtorjev.

Dr. Thomas Hauser – vodja DFB za športno znanost – je predstavil temo **»Trening nogometno specifične vzdržljivosti – primerjavo med HIT in klasično metodo treninga«**. Predavanje je bilo podobno predavanju dr. Jukiča na seminarju v Portorožu. Tudi dr. Hauser je poudaril potrebo po usklajeni uporabi visoko intenzivne in klasične metode pri čemer je potrebno izhajati iz individualne obravnave vsakega igralca, njegovih sposobnosti in razvoja.

Standardne situacije – priložnost ali rizik«. ie bilo predavanje dr. Stephana Noppa, predavatelja na nemški športni šoli v Kolnu, na katerem je ob zaključku poudaril potrebo po vadbi standardnih situacij po treningu vsaj po 15 minut, pri čemer je na podlagi analiz tekem prikazal napake pri izvaianiu standardnih situacij, postavljanja, predvsem pa izdelane protinapade po neuspešno izvedenem prostem udarcu. Statistika tekmovanj in prvenstev kaže na uspešnost rezultata ob cca 20% zadetkov iz standardnih situacij, še večji % pa doseženih zadetkov pa po kontranapadih ob neuspešnih prekinitvah. Zato je potrebno pri treningu upoštevati in trenirati ne le posameznika za izvajanje prostih udarcev, pač pa obenem tudi izvedbo kontranapada s celotno ekipo ob neuspešnem poskusu nasprotnika.

»Preprosta pravila za trenerje pri tolmačenju znanstvenih dognanj« predavatelja dr. Tima Meyerja, člana ekipe zdravnikov DFB, je na kratko obrazložil potrebo znanosti za šport in nogomet, predvsem pa, da se mora trener zavedati, da ni strokovnjak za vsa področja in da je enostaven odgovor ali razlaga najbolj učinkovit način prenosa na igralce, podrobne razlage pa naj se pušča strokovnjakom. Paziti je treba, da pri pregledu in izbiri posamezne študije vemo, da vse niso narejene za vse športe. Vsaka študija ni uporabna, zato mora bit namenska, kajti zavedati se je treba, da ima vsak pripravljalec študije tudi svoje interese. Za nogomet je zelo težko postaviti neke ciljne parametre, komplicirane študije niso sprejemljive, je pa nogomet specifična panoga, kjer je potrebno upoštevati vrsto posebnosti, od katere sta tradicija in že dosežena dognanja še posebno pomembna. Pri pripravi in obravnavi vsake študije je zato potrebna kvalitetna diagnostika, metodična postavitve, objektivna osnova ter trajanje in vrednost študije. Tudi različne laboratorijske preiskave, ki se izvajajo v športu, so težko primerljive za vse športe panoge, ker so standardi in zahteve v športih težko primerljivi in različni. Zato je predavatelj poudaril, tako kot že njegovi predhodniki, da je v sodobnem kolektivnem športu bistvena individualna diagnostika – igralca, ekipe in treninga! Izvajati je potrebno kvaliteten monitoring dela, obremenitev in rezultatov, opravljati analizo od tekme do tekme in temu primerno postavljati tudi vadbeni proces. Seveda pa je bistvena analiza ob koncu polsezona in sezone po datumih in aktivnostih in nemalokrat tudi intervencijska študija, ko je potrebno spremeniti program. Seveda vse skupaj zahteva posebno službo in osebje v klubu, ki skrbi za tako diagnostiko, ki je trener sam ne more izvajati. Prepričan pa je, da taka služba zagotavlja mnogo hitrejši napredek igralcev in ekipe, kar so nekatera moštva v Bundesligi že dokazala.

Markus Hoerwick, medijski direktor FC Bayern Munchen, je predstavil temo **»Skupno delo trenerja in medijskega direktorja«**, v katerem je poudaril pomembnost takega sodelovanja, saj mora klubda do javnosti zagotavljati enaka stališča in cilje kluba, pri čemer je pozicija trenerja v klubu najpomembnejša. Zato je sodelovanje med trenerjem in medijadirektorjem vsakodnevno. Čeprav Van Gaal ob prihodu v klub tega področja dela ni smatral za tako pomembno, je kmalu spregledel, da brez tega ne gre. Zato so v klubih vspostavljena pravila, ki se jih je treba v popolnosti držati in sprovajati. Predvsem je pomembno, da se vse medije jemlje resno, tudi tisto kar pišejo mediji sami po sebi brez predhodnih pravih informacij; da se vsem medijem posveča enako pozornost; da se ima do

vseh enako distanco; da se nikogar ne privilegira; da se nikogar v javnosti ne kritizira; da se daje izjave kjerkoli je možno oz. kjerkoli in kdorkoli te zanjo prosi; da se pri delu zavedaš, da ni medija, ki bi želel mir in ne iskal senzacij ter problemov; da se z mediji ne sme nikoli trgovati in da jih je potrebno imeti stalno pod nadzorom. Vse navedeno seveda mora biti usklajeno z vodstvom kluba, medija direktorjem, trenerjem in igralci, da upoštevajo in prihaja do enotnih informacij iz kluba. To pa je seveda glede na število medijev, posebno pa pojavljanje igralcev na Facebooku, Twitterju,... zelo težko in zahtevno delo, ki temelji na lojalnosti in stalnem sodelovanju ter pretoku informacij v klubu.

Ob koncu kongresa je bil opravljen še intervju z trenerjem VFL Wolfsburga, Dietrom Heckingom, okrogla miza na temo » **Kariera se spreminja – ali se območja dela trenerja spreminjajo/**«, kjer je bil zaključek, da količina dela trenerja zahteva skupno delo, večji štab, sodelovanje in predvsem pravočasno komunikacijo. Trenerjevo delo mora biti posvečeno celotni ekipi, vendar vedno bolj tudi vsakemu posameznemu igralcu tako v strokovnem kot osebnostnem pristopu. Thomas Schaaf je poudaril, da je individualizacija potrebna in trener mora mnogo bolj podrobno vedeti, koga in v kakšnem stanju bo igralca poslal na »fronto«. Zato je potrebno, da se posebno mladim omogoča diferenciran razvojni program glede na njegove sposobnosti oz. pomankljivosti. Znanost je sedaj prisotna povsod v nogometu in to je bilo na predavanjih tudi večkrat povedano in posebej poudarjeno. Vendar je Jörg Schmadtke dejal, »da človeka ne moreš racionalizirati iz čiste znanosti«. Iz podatkov, ki so na razpolago se mora trener usposobiti, da zbrane informacije pravilno tolmači. Bernd Stöber dodal, da "je pomembno, da se trenerji ukvarjajo s podatki, vendar je pomembno, da se pri tem zanašajo tudi na svojo nogometno inteligenco in ne samo na podatke." Markus Hörwick je ob koncu dejal, da "Mora vsak trener razviti svoj pristop in vrednote, ki so za vodenje sodobnih ekip danes pomembne. Oddajati vedrino in suverenost, je zelo pomembno, v sami komunikaciji pa ga ni orodja, ki bi lahko nadomestil nasmeh«. Zaključek okrogle mize - Trener še vedno ostaja ključ rezultata. Sodelovali so Dieter Hecking, Markus Horwick, Thomas Shaaf, Jörg Schmadtke in Bernd Stöber.

Kongresna dvorana v Wolfsburgu

V ponedeljek in torek je bil v popoldanskem delu kongresa tudi **praktični dveurni del** Kongresa na igrišču WFL Wolfsburg, ki sprejme 2500 gledalcev in je namenjen tekmam mlajših in ženskih ekip kluba. Vsak dan sta bila prikazana po dva treninga:

V ponedeljek –

Individualni napad 1:1 ter skupinska taktika v napadu / igralci U23 VFL Wolfsburg ter trenerja reprezentanc Markus Sorg in Meikel Schonweitz

V torek –

Individualna obramba ter skupinska obramba / igralci VFL Wolfsburg in Braunschweig U16/17 s pomočnikoma prvih trenerjev SV Werder

Bremen Florianom Konfeildtom in RB Leipziga Achima Beierlorzerja.

Kongres je bil uspešno zaključen s podelitvijo certifikatov trenerjem.

ZAKLJUČEK

Povabilo BDFL na Kongres ITK v Wolfsburgu smo izkoristili predvsem za namen ogleda izvrstne organizacije Kongresa in neposredne predstavitve vizije nemškega nogometa ob poslušanju tematike eminentnih predavateljev iz vseh vrst nogometne sfere – DFB, Univerz, klubov in koelnske nogometne šole.

Resnično vrhunski predavatelji, ki teoretično in praktično delujejo v nemškem nogometu, so v treh dneh uspeli predstaviti vizijo nemškega nogometa za prihodnje obdobje, pri čemer so vsi vpostavili, da je trener osrednja osebnost za doseganje ciljev, da je potrebno še nadgraditi pogoje za njihovo izobraževanje in delo (ki so že tako na najvišjem nivoju standardov v Evropi) ter da se je potrebno še bolj podrobno lotiti individualne obravnave igralcev tako na strokovnem kot osebnostnem področju, saj v nogometu se ne da potegniti linearne črte, ker imamo opravka z različnimi ljudmi, ki izhajajo iz različnih okolij, vzgoje in pridobljenih spsposobnosti. Zato se talent lahko nadgradi samo s posebnimi pristopi in obravnavo, kar pa seveda pomeni tudi več dela, znanja, sposobnosti in pa stroškov za vse. Ker nemci gledajo zadevo iz vidika investicije, imajo seveda tudi že vnaprej izračunane koristi takih vlaganj. Predvsema na nacionalnem nivoju, so vse stvari prezentne in transparentno predstavljene vsem klubom, posebno pa sedaj, ko že ob podpisu sponzorskih pogodb sponzorji zahtevajo predviden učinek vsakega vlaganja iz teh sredstev.

Kot že rečeno, pogoji dela n.pr. VFL Wolfsburga so izjemni in industrijsko mesto s tovarno Volkswagen kjer je 50.000 zaposlenih, živi za nogomet in zato tudi tovarna zagotavlja večino sredstev za razvoj nogometa v tem mestu. Pričujoča infrastruktura ni primerljiva in verjetno še kakšno desetletje ne bo primerljiva z našimi pogoji. Vendar je potrebno je vse to videti, da si lahko vsaj predstavljamo kam nogomet v razvitem svetu gre – tako na področju infrastrukture kot stroke – ki jo v nemškem nogometu vodijo Univerze, najvišje izobraženi strokovnjaki, ki so vključeni v praktično delo v klubih in zvezi in pa bivši igralci - reprezentanti, ki so se izobrazili za posamezna področja in uspešno delujejo v zvezi in klubih. Vsekakor pa je načrtana pot razvoja tisto glavno, ki lahko ob vsakem času vsakemu pokaže opravljeno delo in rezultate. To pa se lahko posnema tudi pri nas.

Pripravila:

Matjaž Jakopič in Borut Jarc

Julij 2015